

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 57199-11-14
בפני כב' השופט נפתלי שילה, סגן הנשיא

4. לאחר שתתקיים דיון בפני כב' השופט בן ארי ונקבע מועד נוסף לחקירות הצדדים, חגישו הצדדים בקשה לביטול הדיון בכפוף לכך שהחלטת תעמוד בעינה והתיק נסגר (נספח ג' לכתב ההגנה).
5. התובע טוען כי לאחר שניתנה החלטת, מסרה הנתבעת את החלטתה לשלושת מוסדות החינוך שבהם לומדים הילדים, אמרה להם כי התובע מסוכן וכי עליהם לדאוג כי הוא לא ייכנס למוסדות חלימוד של הילדים.
6. לאור פניות אלו, נאסרה על האב הכניסה למוסדות החינוך של הילדים לתקופה של שבועיים, עד שהתקבלה עמדתו כי החלטת לא אסרה עליו להיכנס למוסדות החינוך. לדבריו: "קשה לי לתאר במילים את הבושה והתדהמה שקיזז מנת חלקי בסיטואציה זו. כך למשל, הגעתי לבית הספר של בתי כיום שישי כמי שאני מגיע מדי שבוע והשנמר מנע ממני להיכנס בשער... היו הורים שעברו בשער ונחשמו לסיטואציה הזו ולא ידעתי איפה לקבור את עצמי מהבושה. כך גם היה בננים של...". (סעיף 10 לתצהירו). האב טוען כי מדובר בשלושה פרסומים שונים המזכירים אותו בביצוע בגין כל אחד מהפרסומים.
7. התובע טוען כי האישה הפיצה במקום מגוריו שהוא איש מסוכן ונגרם לשמו הטוב נזק רב.
8. הנתבעת מכחישה כי פגעה בשמו הטוב של התובע. לטענתה, היא הציגה בפני מוסדות החינוך את החלטתה על מנת להגן על הילדים והיא הפנתה את גורמי החינוך לעורכת הדין שלה, על מנת שתסביר להם את המשמעות המשפטית של החלטתה.
9. הנתבעת טוענת כי גם במכתב ששלחה באת כוחה לגן " ", לא התבקשה הגנת שלא לאפשר כל ביקור של האב בגן אלא רק באמצע שעות הפעילות, מאחר שהדבר משבש את סדר יומם של הילדים.
10. הנתבעת טוענת כי העברת החלטתה למוסדות החינוך אינה מהווה לשון הרע וכי עומדת לה גם ההגנה לפי סעיפים 15 (3) – (8) לחוק איסור לשון הרע. לדבריה, היא פעלה "בתום לב גמור, מתוך אמונה כי עליי לדאוג שילדי לא יחשמו לתכנים והתנהגויות שאינן מתאימות לגילם ולצרכיהם הרגשיים" (סעיף 11 לתצהירה).

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 57199-11-14
כפני כב' השופט נפתלי שילה, סגן הנשיא

התלונה היתה רק בגין האירוע ולא בגין כל מעשה אחר (סעיף 7). טענתך זו לא נסתרה ע"י האיש ולא הוכח כי האם התלוננה על אירוע אחר.

3. יצוין כי בבקשה לצו הגנה, טענה הנתבעת כי התובע "סובל מהתפרצויות זעם בלתי נשלטות" וכי הוא "איים עליה עם סכין מטבח חדה מוצמדת לצווארה". ברם, כאמור, האישה טוענת כי התלונה במשטרה התייחסה רק לאירוע והאיש לא הוכיח כי טענתה אינה נכונה.

4. העובדה שהתיק במשטרה נסגר מחוסר אשמה, לא מילמדת כי הוכח שמדובר בתלונת שווא שקרית. התובע לא זימן לעדות אף נציג של המשטרה על מנת לברר מדוע התלונה נסגרה. התובע לא הגיש כל מסמך המלמד אילו בדיקות נערכו ע"י המשטרה ומדוע התיק נסגר. העובדה שהתיק נסגר מחוסר אשמה, לא מוכיחה כי כל דברי הנתבעת במשטרה נבדקו והתגלו כשקריים וכחסרי יסוד.

5. סעיף 60 למקודת הנזיקין קובע כי: "...לא תוגש תובענה נגד אדם על נגישה רק משום שמסר ידיעות לרשות מוסמכת שפתחה בהליכים".

6. בבג"ץ 64/91 חליף נ' מדינת ישראל, פ"ד מז (5), 653 בעמ' 659 נקבע כי:

"מהוראת סעיף 60 סימא למקודה נובע, כי מסירת מידע כוזב בזדון לרשות מוסמכת שפתחה בהליכים איננה עשויה להעמיד לנפגע עילה לתבוע את נזקיו ממוסר המידע על פי עוולת נגישה... הרעיון המונח ביסוד הגנות אלה הוא כי מסירת המידע מנתקת את הקשר הסיבתי בין מעשהו של המתלונן לבין הצעדים שננקטו על ידי הרשות שעליה מוטלת החובה להעריך מידע זה. לפן, אמילו נמסר מידע ללא ביסוס, החוק מניח כי הרשות תבדוק את המידע לפני שתנקוט צעדים על פיו".

ראו גם: תמ"ש 1353-09-10 י.ב. נ' כ.ק. (27.9.12) ותמ"ש 95870/98 י.ב. נ' ד.ב. (14.8.11).

7. פרופ' גינזסר במאמרו "מטרד ביריב – נגישה, קינטור וטרדנות בחליכי משפט", משפטים ב' בעמ' 221 טען כי:

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 57199-11-14
בפני כב' השופט נפתלי שילה, סגן הנשוא

"נדמה לנו שבארצנו לא יישא המתלונן בשום אחריות של נגישה... אולת ידה של פקודת הנזיקין לגבי עולת הנגישה בולטת עוד יותר בדרישותיה לעניין היסוד הנפשי והוא כי הנתבע פעל בזדון, בלי סיבה סבירה ומסתברת".

8. המסקנה היא כי לא ניתן לומר שהתנהלות הנתבעת בהגשת התלונה מהווה עולת נגישה. ברם, יש לבחון האם מדובר בלשון הרע והאם קמה לנתבעת אחת החגונות הקבועות בחוק איסור לשון הרע.

9. הנתבעת טוענת כי קמה לה הגנת תם הלב הקבועה בסעיף 15(8) לחוק איסור לשון הרע, מאחר שמדובר היה "בהגשת תלונה על הנפגע בעניין שבו האדם שאליו הוגשה התלונה ממונה על הנפגע... או תלונה שהוגשה לרשות המוסמכת לקבל תלונות על הנפגע או לחקור בעניין המשמש נושא התלונה".

10. בע"א 788/79 ריימר נ' עזבון ברקו, פ"ד (לנ) 141 בעמ' 149 נקבע כי:

"אדם המתלונן בפני המשטרה על עבירה שלפי אמונתו בוצעה על ידי אדם פלוני, זכאי להגנת החוק, גם אם מסתבר כי אמונתו מוטעית היא... לעומת זאת, אם המתלונן אינו מאמין באמינות תלונתו, ויודע כי אינם אמת, אין כל אינטרס ציבורי במתן הגנה למתלונן ואין כל אינטרס ציבורי בעידוד התנהגות שכזו".

ראו גם תמ"ש 10-03-21852 א.י. נ' ג.י. (20.2.14) בד"ן כב' סגן הנשיא השופט זגורי בהרחבה בשאלה זו.

11. חאיש טוען כי התלונה לא היתה אמת, לא הוגשה בתם לב "והיא עצמה לא האמינה באמיתותה" (סעיפים 26 ו-28 לסיכומיו). ברם, התוכנו כשל לחוכיה זאת. יש לזכור כי התלונה הוגשה ביום שבו היתה עימות בין הצדדים, לאחר שלטענתה של האם, האב נטל את בנם לאחר שתיא החזיקה בידת את תלפון הנייד שלו. כנסיבות אלו, לא חוכת כי באותו מועד לא סברה האישה בתום לב כי קיימת סכנה מצד התובע ויש לקבל את טענתה כי היא האמינה שמועשה האיש הצדיק פנייה למשטרה (סעיף 7 לסיכומיה). לכן, עומדת לה הגנה זו של חוק איסור לשון הרע.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 57199-11-14
בפני כב' השופט נפתלי שילה, סגן הנשיא

16. העובדה כי בפועל האב נכנס למוסדות החינוך לאחר מתן הצו, לאירוועים מיוחדים ובהסכמת האם, כגון למסיבת יום הולדת, לא גורעת מהעובדה כי האם פרסמה דברי לשון הרע. לצורך החבות, אין צורך שדברי הפרסום יביאו לתוצאה של מניעת כניסה בפועל למוסדות. מה גם, שהכניסה הותרה לאב באירוועים ספציפיים, רק לאור הסכמת האם (סעיף 11 לסיכומי התשובה).

17. סיכומי של דבר. התובע הוכיח קיומה של עילת תביעה בגין לשון הרע, רשלנות והפרת חובה חקוקה בגין התנתלותה זו של הנתבעת.

(ג) פרסום חומרים מתוך תיקי המשפחה לגורמים חיצוניים

1. התובע כשל להוכיח כי הנתבעת פרסמה את הכיתוב שהיא כתבה מתחת לתמונות, לצדדים שלישיים. האישה הודתה כי היא חציגה את התמונות לאחותה ולעו"ס אולם לא הוכח כלל כי הכיתוב הופץ למאן דחו. האישה טוענת בצדק בסיכומיה (סעיף 12), כי עצם הצגת התמונות לא מהווה לשון הרע, שהרי התמונות כשלעצמן לא מראות שום דבר שלילי לפי גרסת האב. רק הכיתוב שהוסיפה האישה בשולי התמונות מהוות את דברי לשון הרע. העובדה שהאישה הראתה את התמונות לאחותה ולעו"ס והתלבטה עמן חאם הדבר מלמד כי האב פגע מינית בקטינה, לא מחוזה לשון הרע. זכותה של האישה לתתייעץ עם אחותה והעו"ס בדבר חששותיה (עמ' 4 לסיכומיה).

2. האיש טוען כי לא היה כל צורך בצירוף התמונות והכתוביות לתצהירים, מאחר שתביעת המשמורת הסתיימה לפני חליף ההוכחות בתביעת הרכוש ובתביעת המזונות ולא חיתה כל רלוונטיות לתמונות אלו.

3. לדברי התובע, למרות חגנת סעיף 13 (5) לחוק איסור לשון הרע חקובע כי פרסום שנעשה תוך כדי דיון משפטי לא ישמש עילה לתביעת לשון הרע. "לא יעלה על הדעת שלבעל דין תינתן חירות בלתי מוגבלת להגיש מסמכים, תמונות ותצהירים פוגעניים לבית המשפט לענייני משפחה - שאין להם כל תרומה וקשר לדיון המשפטי... על בית המשפט לשרטט את קו הגבול בין המותר והאסור ובנסיבות העניין, הנתבעת חצתה את גבול המותר מעבר לכל פרופורציה וסבירות" (סעיף 37 לסיכומיה).

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 57199-11-14
בפני כב' השופט נפתלי שילה, סגן הנשיא

בלילה כי אבא מסוכן ואסור לו להיכנס אלינו". גם חבת [REDACTED] אמרה לה כי "אמא שלי קושרת את הדלת כדי שאבא שלי לא ייכנס אלינו בלילה כי אסור לוי". היא גם הצהירה ששמעה שאחת מהחברות של [REDACTED] מספרת לאביה כי הנתבעת קושרת את הדלת בלילה כדי שהתובע לא ייכנס לחדר (סעיפים 3-5 לתצהירה). לטענתה, הנתבעת צעקה עליה בחוג כדור סל, בנוכחות הורים אחרים, כי התובע הוא מסוכן ואסור לו להתקרב לילדים. לדבריה, בערך עשרה אנשים שמעו זאת (עמ' 25 שורות 4-3).

4. הנב' [REDACTED] שבה בחקירתה והעידה כי הילדים סיפרו לה על החבל, כי מדובר בחבל עבה וכי הכן [REDACTED] הדגים לה איך התובעת קושרת את החבל (עמ' 23 שורות 30-31, ועמ' 24 שורות 12-18).

5. גם בעלה של [REDACTED], מר [REDACTED], העיד כי: "שמעתי מהילדים של [REDACTED] קושרת את דלת חדר הילדים כדי שאביהם, [REDACTED], לא ייכנס לחדר בלילה כי "אסור לאבא להיכנס והוא מסוכן" (סעיף 4 לתצהירו ועמ' 44 שורות 1-2).

6. מר [REDACTED] העיד כי הוא ראה את החבל במשך מספר חודשים (עמ' 43 שורות 13-14) והוא שמע [REDACTED] שהתובע מסוכן (שם שורות 22-23).

7. עדויות אלו לא נסתרו ויש לאמצן. טענת האם כי הילדים סברו כי מדובר בחבל נגד פורצים ולא נגד האב אינה סבירה ומנוגדת אף לאמור בתסקיר שמטנו. עולה כי האם שידרה ומסדרת עד היום כי התובע מסוכן לילדיו. גם אם צודקת האם ומדובר היה בחבל מסוג דילגית ולא בחבל "אימתני" (סעיף 10 לסיכומי האם), חדבר לא גורע מחומרת המעשה, באשר אין כל חשיבות לעובי החבל. מסר המסוכנות של האב בא לידי ביטוי גם בחבל מסוג דילגית והאב צודק כי "גם בכוחה של "דילגית" לבטא את אותו מסר הרסני" (סעיף 16 לסיכומי התשובה). אין גם כל נפקות לעובדה שהאב המשיך להיות בקשר מצוין עם הילדים, למרות מעשי האישה וההסתה של כנגדו לא צלחה.

8. האם טוענת לראשונה בסיכומיה (סעיף 11), כי הילדים ראו בחבל המונח על הדלת "משחק". טענה זו סותרת את עדותה אף במהלך חקירתה ואינה מתיישבת כלל עם גרסתה שלה, שהיא אמרה לילדים שמטרת קשירת החבל היא לחגן מפני אנשים רעים.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 57199-11-14 מ...
בפני כב' השופט נפתלי שילה, סגן הנשיא

9. סעיף 2 (א) לחוק איסור לשון הרע מגדיר פרסום גם אם הוא נעשה "ביכל אמצעי אחר". בספרו של המלומד שנהר, דיני לשון הרע (עמ' 86) מציין המחבר כי פרסום "יכול להיעשות גם בעשיית צורה גרפית שאיננה מילולית (כמו קריקטורה) בהתבטאות ווקאלית שאינה מילולית (כגון צחוק או גיחוך), וגם בהתנהגות דוממת (כמו פנטומימה או העווית עוויות)... שכן המחוקק ציין כי גם כל "אמצעי אחר" עשוי להיות פרסום. לפיכך ייחשב "פרסום" כל מעשה של העברת מסרים".

ראו ע"א 1003/96 בן חורין נ' לוי ואח' (ניתן ביום 23.9.98) וכן ת"א 11009-11-13 פלונית נ' גלי, גיל מרכז לספורט ונופש בקריית מוצקין בע"מ (ניתן ביום 18.6.14).

מכיוון שכל מונעה שיש בו משום "העברת מסר" יכול להיחשב כפרסום של לשון הרע, יש לראות בקשיחת החבל "העברת מסר" כי האב הוא איש מסוכן והדבר מהווה פרסום של לשון הרע.

10. חיזוק לכוונתה הפסולה של האם וניסיונה להציג את האב בפני הילדים כאיש מסוכן, ניתן ללמוד מהתסקירים שהוגשו בתסקיר מיום 19.3.12 נאמר בין היתר כי: "האם אינה מאפשרת לאב לשהות עם הילדים, שלא בנוכחותה או בנוכחות בן משפחה... לטענתה, סובל מנכות רגשית והינו מסוכן".

כמו כן נקבע בתסקיר כי:

"לא ניתן היה להתרשם כי הילדים חווים את אביהם כ"אליים" או מסוכן... הילדים ספרו לי כי "אמא לא אוהבת את אבא"... נוכחתי לראות בבית כי האם ישנה על מזרון בחדרם של שלושת הילדים, והיא סיפרה לי שהיא אכן קושרת כל ערב את הדלת בחבל. האב ישן בחדר אחר המשמש כחדר משפחה. להערכתנו המקצועית, זהו מסר קשה לילדים, ואין ספק לגבי הנזק הרגשי הנגרם לילדים שאינם קושרת בחבל את דלת חדרם גלילה ממני אביהם... האם מונעת מהילדים לשהות עם אביהם ללא נוכחות אדם נוסף, מסרבת לכל תקשורת עמו... להערכתנו, התנהלותה של האם, אשר פועלת בכל המישורים לדמוניזציה של דמות האב אל מול הילדים, מסגרות החינוך והרשויות, ומונעת מהילדים את זכותם לקשר ישיר וחופשי עם אביהם, פוגעת באופן חמור בילדים וגורמת להם לנזק רגשי מצטבר... להערכתנו, התנהלותה של האם המציגה את האב כאליים וכמסוכן לילדים – פוגעת בביטחונם של הילדים, קוטעת את רצף הקשר שהיה לילדים עם האב מאז היוולדם, ואת היציבות הרגשית

